

SADRŽAJ

PREDGOVOR

POPIS TABLICA I SLIKA

1. FISKALNI SUSTAV EUROPSKE UNIJE (HRVOJE ŠIMOVIĆ)

1.1. UVOD

- 1.1.2. Javne financije i europska integracija
- 1.1.3. Struktura fiskalnog sustava Europske unije

1.2. INSTITUCIONALNI OKVIR DONOŠENJA ODLUKA O FISKALNIM PITANJIMA

1.2.1. Institucije Europske unije

- 1.2.1.1. *Europski parlament*
- 1.2.1.2. *Vijeće ministara*
- 1.2.1.3. *Europsko vijeće*
- 1.2.1.4. *Europska komisija*
- 1.2.1.5. *Sud pravde*
- 1.2.1.6. *Ostale institucije Europske unije*
- 1.2.1.7. *Europska središnja banka i EMU*

1.2.2. Instrumenti i procedure provođenja politika u Europskoj uniji

1.2.3. Kriteriji konvergencije i Pakt o stabilnosti i rastu

1.3. FISKALNI FEDERALIZAM U EUROPSKOJ UNIJI

1.3.1. Teorijske osnove fiskalnog federalizma

- 1.3.1.1. *Optimalna razina donošenja odluka o fiskalnim pitanjima*
- 1.3.1.2. *Prednosti i nedostaci fiskalne (de)centralizacije*

1.3.2. Fiskalni federalizam u Europskoj uniji: odnosi fiskalnih nadležnosti

- 1.3.2.1. *Optimalan oblik «federalizma» u Europskoj uniji*
- 1.3.2.2. *Optimalna razina donošenja odluka i ostvarivanje fiskalnih funkcija u Europskoj uniji*

1.3.3. Fiskalna decentralizacija u Europskoj uniji

- 1.3.3.1. *Europska povelja o lokalnoj samoupravi*
- 1.3.3.2. *Fiskalna decentralizacija u kontekstu proširenja Europske unije*

2. PRORAČUN EUROPSKE UNIJE (HRVOJE ŠIMOVIĆ)

2.1. OSNOVNE ZNAČAJKE PRORAČUNA EUROPSKE UNIJE

- 2.1.1. Funkcije proračuna Europske unije u uvjetima konfederacije i monetarne unije
- 2.1.2. Nastanak proračuna Europske unije
- 2.1.3. Načela proračuna Europske unije
- 2.1.4. Regulacija proračuna Europske unije i mogućnost zaduživanja
- 2.1.5. Postupak donošenja proračuna Europske unije

2.2. PRIHODI PRORAČUNA EUROPSKE UNIJE

2.2.1. Sustav vlastitih prihoda

- 2.2.1.1. *Razvoj sustava vlastitih prihoda*

2.2.2. Usporedba prihoda proračuna EU s prihodima proračuna nacionalnih država

2.2.3. Zajednički EU porez: da ili ne?

2.3. RASHODI PRORAČUNA EUROPSKE UNIJE

2.3.1. Sustav financijske perspektive

2.3.2. Stavke proračuna Europske unije

- 2.3.2.1. *Zajednička poljoprivredna politika*
- 2.3.2.2. *Strukturne operacije*
- 2.3.2.3. *Unutarnje politike*
- 2.3.2.4. *Vanjske aktivnosti*
- 2.3.2.5. *Administrativni troškovi*
- 2.3.2.6. *Rezerve*
- 2.3.2.7. *Pomoć budućim članicama (Pretpristupna pomoć)*

- 2.3.3. Usporedba rashoda proračuna EU s rashodima proračuna nacionalnih država
- 2.4. REDISTRIBUCIJA SREDSTAVA PRORAČUNA EUROPSKE UNIJE
  - 2.4.1. Neto proračunski transferi
  - 2.4.2. Redistribucija i proširenje Europske unije
- 2.5. NOVA FINANCIJSKA PERSPEKTIVA
  - 2.5.1. "Bitka" za pozicije u proračunu Europske unije
  - 2.5.2. Prijedlog proračuna Europske unije za razdoblje 2007-2013
- 3. HARMONIZACIJA POREZNIH SUSTAVA U EUROPSKOJ UNIJI (JURE ŠIMOVIĆ, HRVOJE ŠIMOVIĆ)
  - 3.1. FISKALNA (POREZNA) HARMONIZACIJA (HRVOJE ŠIMOVIĆ)
    - 3.1.1. Harmonizacija oporezivanja u Europskoj uniji: razlozi, instrumenti i načela
    - 3.1.2. Oporezivanje po različitim razinama vlasti u složenoj zajednici: teorijski koncept
    - 3.1.3. Efektivna razina oporezivanja u Europskoj uniji
  - 3.2. HARMONIZACIJA POREZA NA PROMET (JURE ŠIMOVIĆ)
    - 3.2.1. Općenito o porezu na promet
      - 3.2.1.1. *Povijesni razvoj i osnovna obilježja poreza na promet*
      - 3.2.1.2. *Oblici poreza na promet*
      - 3.2.1.3. *Financijska uloga poreza na promet u suvremenim poreznim sustavima*
    - 3.2.2. Europski porez na dodanu vrijednost: teorijski okvir i Šesta smjernica Europske unije
      - 3.2.2.1. *Povijesni razvoj poreza na dodanu vrijednost*
      - 3.2.2.2. *Osnovna obilježja poreza na dodanu vrijednost*
      - 3.2.2.3. *Prednosti poreza na dodanu vrijednost*
      - 3.2.2.4. *Stope poreza na dodanu vrijednost*
      - 3.2.2.5. *Oblici poreza na dodanu vrijednost*
      - 3.2.2.6. *Metode izračunavanja poreza na dodanu vrijednost*
      - 3.2.2.7. *Međunarodna razmjena i načela poreza na dodanu vrijednost*
      - 3.2.2.8. *Predmet oporezivanja (oporezive isporuke)*
      - 3.2.2.9. *Pretporez i odbitak pretporeza*
      - 3.2.2.10. *Porezni obveznik poreza na dodanu vrijednost*
      - 3.2.2.11. *Mjesto oporezivanja*
      - 3.2.2.12. *Osnovica poreza na dodanu vrijednost*
      - 3.2.2.13. *Porezna oslobođanja*
      - 3.2.2.14. *Posebni postupci oporezivanja*
      - 3.2.3.15. *Zaključak - osnovne odrednice Šeste smjernice Europske unije..*
    - 3.3. HARMONIZACIJA OSTALIH NEIZRAVNIH POREZA (JURE ŠIMOVIĆ, HRVOJE ŠIMOVIĆ)
      - 3.3.1. Posebni (pojedinačni) porezi na promet - trošarine
        - 3.3.1.1. *Općenito o posebnim porezima*
        - 3.3.1.2. *Harmonizacija posebnih poreza (trošarina) u Europskoj uniji*
      - 3.3.2. Ostali neizravni porezi
  - 3.4. HARMONIZACIJA IZRAVNIH POREZA (HRVOJE ŠIMOVIĆ)
    - 3.4.1. Harmonizacija sustava oporezivanja poduzeća
      - 3.4.1.1. *Oporezivanje matičnih i zavisnih društava*
      - 3.4.1.2. *Porezni tretman spajanja, dijeljenja te transfera imovine i udjela među poduzećima*
      - 3.4.1.3. *Arbitražni postupak u slučajevima dvostrukog oporezivanja*
      - 3.4.1.4. *Oporezivanje kamata i autorskih naknada između povezanih kompanija*
    - 3.4.2. Harmonizacija sustava oporezivanja dohotka pojedinca
      - 3.4.2.1. *Oporezivanje kamata na štednju***Error! Bookmark not defined.**
      - 3.4.2.2. *Oporezivanje dividendi*
      - 3.4.2.3. *Oporezivanje mirovina*
    - 3.4.3. Suradnja među zemljama članicama
  - 3.5. POREZNA KONKURENCIJA U EUROPSKOJ UNIJI (JURE ŠIMOVIĆ I HRVOJE ŠIMOVIĆ)
    - 3.5.1. Sustav oporezivanja poduzeća u Europskoj uniji i štetna porezna konkurencija
      - 3.5.1.1. *Efektivne porezne stope oporezivanja poduzeća u Europskoj uniji*
      - 3.5.1.2. *Proširenje Europske unije i alternativna mišljenja o pojmu štetne porezne konkurencije*
    - 3.5.2. Modeli sprječavanja štetne porezne konkurencije

3.5.2.1. Model OECD-a

3.5.2.2. Model Europske unije – Kodeks ponašanja pri oporezivanju poduzeća

4. FISKALNA PRAVILA U EUROPSKOJ UNIJI I STABILIZACIJA (HRVOJE ŠIMOVIĆ)

4.1. FISKALNA PRILAGODBA U UVJETIMA MONETARNE UNIJE

4.1.1. Nacionalne fiskalne (proračunske) politike u EMU

4.2. FISKALNA PRAVILA U EUROPSKOJ UNIJI

4.2.1. Maastrichtski kriteriji konvergencije

4.2.2. Pakt o stabilnosti i rastu

4.2.2.1. Nadzor proračunskih pozicija

4.2.2.2. Procedure u slučaju prekomjernih deficita

4.2.2.3. Implementacija Pakta o stabilnosti i rastu

4.2.3. Analiza troškova i koristi fiskalnih pravila u Europskoj uniji

4.2.3.1. Koristi i potreba za fiskalnim pravilima u Europskoj uniji

4.2.3.2. Troškovi i kritike fiskalnih pravila u Europskoj uniji

4.3. STABILIZACIJA I PROVEDBA FISKALNIH PRAVILA U EUROPSKOJ UNIJI

4.3.1. Strukturni i ciklički deficit

4.4. MOGUĆI PRAVCI REFORME FISKALNE POLITIKE U EUROPSKOJ UNIJI

5. FISKALNI ASPEKTI PRIDRUŽIVANJA HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI (JURE ŠIMOVIĆ, HRVOJE ŠIMOVIĆ)

5.1. MOGUĆNOSTI KORIŠTENJA SREDSTAVA PRORAČUNA EUROPSKE UNIJE

5.2. PRILAGODBA POREZNOG SUSTAVA ZAHTJEVIMA EUROPSKE UNIJE I MOGUĆI PRAVCI REFORME

5.2.1. Porez na dodanu vrijednost

5.2.1.1. Stope poreza na dodanu vrijednost

5.2.1.2. Porezna oslobođenja

5.2.1.3. Posebni postupci oporezivanja

5.2.1.4. Ostale prilagodbe

5.2.2. Trošarine – posebni porezi

5.2.3. Oporezivanje dobiti

5.2.4. Oporezivanje dohotka

5.2.5. Oporezivanje imovine

5.3. PRILAGODBA FISKALNIM PRAVILIMA EUROPSKE UNIJE

LITERATURA